

bb 64. /a bel földi... folyt./um

36. gyorsmérleg a széntermelésről
37. emléktábla pátzay pál szülőházán
38. citerazenekari tábor nyílt fonyódon
39. harmadfoku árvízvédelmi készültség a fekete kőrösön
40. d káldy zoltán nyilatkozata a parlamenti képviselők
helsinkai konferenciájáról
41. a sote tiszteletbeli doktorává avatták blohin akademikust
/8. jav./
42. ülést tartott a balatoni intéző bizottság
43. hazánkba érkezett a csehszlovák népi milícia küldöttsége
44. csehszlovák tudós delegáció érkezett
45. a mezőgazdasági koordinációs bizottság ülése /9. jav./
46. vagyim medvegyev látogatása
47. domonkos béla szobrász kiállítása kapuváron
48. évadzáró a szolnoki szigligeti színházban
49. bezárult a vértesi napok eseménysorozata
50. tudnivalók a választójogról
51. meghalt töröcsik pál
52. losonczi pál fogadta a libiai fegyveres erők főparancsnokát
53. módosultak a valutavásárlási keretek
54. afgán, ausztrál megbízólevél átadások
55. sarlós istván fogadta a vietnami római katolikus püspököket
/10. jav./
56. külügyminisztériumi államtitkári, valamint külügyminiszter-
helyettesi felmentés és kinevezés
57. pest megyei bőröndök nyugatnémet exportra
58. simon pál prágába utazott /11. jav./
59. bartók-kodály szobor dumaujvárosban
60. magyar-ndk barátsági hét faddon
61. a „kojak budapestén,, diszbemutatója
62. időjárásjelentés
63. szerk. figy.: javítás a 30-as hirre
64. hírjegyzék

a 12-es javítás a bkk 3-as hirre ment.

/mti/

.-.

- 38 -

- v é g e -

készült az mti bel földi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: dosztányi imre, halasi györgy

21.15/um

21.15

t

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

k e d d

bb 1. 1981 - bartók-centenárium

1 kp/gg um bc hgy

1980. június 3.

ünnepi hangversenyekkel, világhírű művészek vendégszereplésével, rádiós és televíziós emlékműsorokkal, reprezentatív kiállításokkal köszönti magyarország jövőre bartók béla születésének 100. évfordulóját.

a kulturális minisztériumban már elkészült a „bartók év,, nagyszabású eseménysorozatának programtervezete; a két fő esemény a tavaszi bartók-hét és az őszi budapesti zenei hetek lesznek. a világhírű művész születésnapján, március 25-én a bartók emlékbizottság diszhangversenyt rendez a zeneakadémián: bartók kórusműveiből a győri leánykar énekel, a magyar állami hangverszenyzenekar pedig bartók két zongorára és zenekarra írt koncertóját szólaltatja meg ferencsik jános vezényletével, kocsis zoltán és ránki dezső közreműködésével, az állami operaház a centenárium alkalmából felújítja bartók három színpadi művét: a kékszakállu herceg várát, a fából faragott királyfit és a csodálatos mandarint.

bartók halálának évfordulójára, szeptemberben és októberben ünnepi hangversenyekkel emlékeznek. október elsején, a zenei világnapon a magyar rádió és televízió szimfónikus zenekara az erkel színházban ad bartók-koncertet. az ünnepi rendezvények során yehudi menuhin október 16-i és 17-i koncertjén bartók hegedűversenyét és szonáta szóló-hegedűre című művét tolmácsolja az erkel színház, illetve a zeneakadémia közönségének.

/folyt.köv./

- 1 -

bb 1. /1981 - bartók-.... folyt./um

szeptember 28-a és október 5-e között budapesti ülészik a nemzetközi zenei tanács. eszmecseréjének középpontjában a bartók életművel kapcsolatos legfrissebb magyar és nemzetközi kutatás áll majd. a kongresszus anyagát több nyelven adják ki.

a televízió sorra közvetíti a jeles hangversenyeket, műsorra tüzi bartók három színpadi művét, dokumentumfilm-sorozatot sugároz a zeneszerző népzene-kutató munkájáról és népdal-feldolgozásairól, valamint - kocsis zoltán szerkesztésében - sorozatot készít bartók gyermekeknek című darabjaiból. „bartók-bemutatók” nyomában, címmel 15 részből álló archiv-filmet is sugároz a televízió. a magyar rádió számos előadást, beszélgetést és hangversenyt közvetít a nagy zeneköltő munkásságáról, illetve életművéből. a hanglezgyártó vállalat - többek között - bartók béla zongoraműveiből - a zeneszerző előadásában - lemezalbumot szerkeszt, és felújítja az „életut,” című emléklemezt. bartók összes művének kiadását 1981-ben műfaj szerinti csoportosításban is megkaphatják a vásárlók.

a tervek szerint a nemzeti galéria és a műcsarnok bartók a képzőművészetben címmel reprezentatív kiállítást rendez 1981-ben. a zeneszerző budai otthonát, ahol 1932-től 1940-ig lakott, úgy alakítják át bartók-émlékházzá, hogy kamarahangversenyek rendezésére is alkalmas legyen. /mti/

.-.

bb 2. uttörőnyár - 1980

1 kp/z um bc hgy

1980. június 3.

az idén csaknem 200 ezer pajtás veheti birtokba az ország két központi uttörőtáborát - csillebércet és zánkát - valamint a 200 helyi uttörőtáborát június 18-tól az uttörőnyár zánkai megnyitójának napjától.

csillebércen, az uttörőmozgalom legnagyobb multu, legromantikusabb táborhelyén az ország 45 nevelőotthonából és gyermekvárosából érkezett 600 uttörő nyitja a tábor. velük együtt pihennek majd azok az uttörőcsapatok, amelyek a hulladékgyűjtő akcióban a legjobb eredményt érték el: vidám bábbemutatóval, aszfaltrajzversennyel, plakátpályázattal, táncszízzel, irodalmi fejtörőkkel, sportvetélkedőkkel tölthetik majd napjaikat a vendégek.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 2. /uttörőnyár ...1. folyt./um

első ízben ad otthont csillebérc a harmadik kazinczy anyanyelvi uttörőtábornak júniusban. a kétszáz kazinczy-jelvényes és -osztódijas pajtás nem csupán jutalomként tölti el ezt a tíz napot: programjuk, közösségi munkájuk, ötleteik révén felkészülhetnek a nyelvművelés propagandistáinak feladataira is. színészek, nyelvészek, pedagógusok érkeznek majd vendégként hozzájuk, s versírási, rádióriporter pályázaton, sportversenyeken mérhetik össze ügyességüket, előadásokat hallhatnak a nyelv történetéről. a „béke és barátság,” nemzetközi uttörőtábor július 13-án nyitja meg kapuit: mintegy 30 uttörő és haladó gyermekszervezet kis képviselői ismerkedhetnek itt egymással, a magyar uttörők munkájával, hazánk eredményeivel. a xxii. nyári olimpiai játékokat ünnepli olimpiai stafétával, játékos sportversenyekkel köszöntik majd. az 1980-as csillebérci uttörőnyarat a népművészeti tábor több mint ezer részvevője bucsuztatja. az augusztus 25-i záróünnepségen.

zánkára is több ezer pajtás érkezik a három nyári hónapban. júniusban az éneklő ifjúság mozgalom díjazott gyermekkórusai, a képzőművészeti pályázat nyertesei, az olimpiai sportakcióban kiváló eredményeket elért közösségek nyaralhatnak itt. a balaton uttörővárosban rendezik meg a xvi. uttörőolimpia sakkversenyének tizfordulós döntőjét is. júliusban a természet barátai veszik birtokba a tábor; az ifju turisták, a környezetvédelmi tábor lakói és a vízi szaktábor részvevői. a nemzetközi tábor ismét augusztusban rendezik meg zánkán: közös kirándulásokon, kulturális bemutatókon, rajzversenyeken, vízijátékokon hangulatos táborüzek mellett ismerkedhetnek a külföldi és a magyar gyermekek.

az idén is nagy figyelmet fordít az uttörőszövetség a vándortáborozásra. a nyári hónapokban 26 utvonalon, mintegy 20 ezer gyermek részvételével kétnaponként indítják utra a csoportokat. felkészült pedagógusok vezetésével barangolhatnak az uttörők hazánk szép tájain és jól felszerelt romantikus szálláshelyeken: sátoztáborokban, erdészházakban, uttörőtáborokban pihenhetik ki fáradaimaikat. a szövetség által hirdetett utinapló-pályázat győzteseit a nyár végén értékes díjakkal jutalmazzák majd a rendezők. /mti/

o

.-.

- 3 -

bb 3. a szovjet kultúra és tudomány házának júniusi programja

i kj/um bc hgy

1980. június 3.

közérdeklődésre számot tartó tudományos-ismeretterjesztő és dokumentumfilmek vetítése, könyvkiállítások, klubtalálkozók fémjelzik a szovjet kultúra és tudomány házának júniusi programját. a szovjetunió egyik köztársasága, szovjet-azerbajdzsán „mutatkozik be”, a házban: az mszbt tagcsoportok aktivistái június 4-én kisfilmekben ismerik meg a köztársaság népének életét, gyönyörű tájait.

a környezetvédelmi világnapon – június 5-én, csütörtökön – az ember és a természet címmel könyvkiállítás nyílik. a hónap minden vasárnap délutánján a témával kapcsolatosan tudományos-ismeretterjesztő filmeket tekinthetnek meg az érdeklődők. a magyar-szovjet baráti társaság megalakulásának 35. évfordulója alkalmából e hetekben több alkalommal ünnepi klubesteken emlékeznek az eseményre a szovjet kultúra és tudomány házában.

a szovjet és a magyar sport kedvelői klubjának rendezésében baráti beszélgetésre invitálják a pravda nagydíjáért rendezett versenyen részt vett magyar atlétákat június 5-én, 9-én pedig az orosz és a szovjet zene barátainak körében a bkv énekkara ad műsort.

alekszandr tvardovszkij szovjet költő születésének 70. évfordulója alkalmából június 19-én, csütörtökön irodalmi estét rendeznek. a hónap utolsó napján a patyomkin matrózai felkelésének 75. évfordulója alkalmából levetítik szergej eizenstein világ-hírű filmjét, a patyomkin páncélost.

a moszkvai olimpiára készülve június utolsó hetében több rendezvény is lesz a házban. dokumentumfilmek vetítésével kísért előadás hangzik el – kedden – „moszkva várja az 1980-as olimpia résztvevőit”, címmel, csütörtöktől pedig „a sport a béke követe”, című könyvkiállítást tekinthetik meg a látogatók. ugyanezen a napon sajtókonferenciát tartanak a magyar olimpiai csapat felkészüléséről.

vasárnaponként továbbra is várja a legkisebbeket a napocska gyermekklub: népszerű szovjet rajzfilmeket vetítenek nekik.

/mti/

.-.

- 4 -

bb 4. tizéves a röpj, páva

i kj/um bc hgy

1980. június 3.

tizéves a televízió röpj, páva népdalversenye, ebből az alkalomból – június 13-án, pénteken este – a képernyőn ismét találkozhatnak a nézők az első vetélkedő legsikeresebb szereplőivel. a tizéves feltűnt énekesek közül azóta többen elismert művésszé váltak.

a több mint 70 perces műsort közreműködői közül faragó Laura tíz évvel ezelőtt a magyar rádió és televízió nagydíját nyerte el. azóta elvégezte a berlini zeneakadémiát, s népdalénekesként tevékenykedik. ferenczi éva a színház- és film- művészeti főiskola befejezése után a szolnoki szigligeti színház tagja lett. ugyancsak e főiskola diplomáját szerezte meg krasznai tamás – az akkori kiskatona a legnagyobb közönségsikert aratta – s a fővárosi operettszínház művésze lett, ma pedig a győri kislalud színház bönvivője. halmos béla a népszerű sebő együttes tagjaként ismert.

szerepel az adásban a tavasz, 67 kórus is – tagjai az első verseny középdöntőjében szerepeltek utoljára. ebben a fiatal lányokból álló együttesben mutatkozott be szólístaként szücs judit, aki azóta a táncdallal jegyezte el magát. a mostani műsorban képernyőre kerül a tíz évvel ezelőtti felvétele is. részt vesz a programban a népművészet mestere kitüntetést kapott két egykori versenyző is: petróczi andrásné és simon józsefné, valamint az országos hírű, 156 éve alapított mezőkeresztési férfikórus. találkozhatnak a nézők a karádi nőikarral, és az előadóművészként ismert budai ilonával.

érdekessége lesz az összeállításnak erdei ferenc, ortutay gyula és veres péter archiv-szereplése, s megszólal a kamerák előtt az egykori zsűri elnök, kodály zoltánné. /mti/

.-.

- 5 -

bb. 5. átállítják a máv jegyautomatáit

i/kf/rj pp hgy

1980. június 3.

a vasúti díjszabás rendszerének egyszerűsítésével és az utasbaleset biztosítás díjának felszámolásával egyben június 1-től - mint ismeretes - forintokra kerekítették a viteldíjakat. ez a módosítás nagyban gyorsítja a pénztárosok munkáját s lehetővé teszi a jegykiadás gépesítésének bővítését.

Éppen a korábbi sokféle jegy miatt jelenleg még kevés, összesen 24 - a fővárosban 11, debrecenben 6, székesfehérvárott 4, miskolcon 3- jegykiadó automata működik. ezeket a „kerek” jegyáraknak megfelelően folyamatosan, június közepéig átállítják.

az automaták, néhány kivétellel, elég gyér forgalmat bonyolítottak le, egy-egy gép naponta mindössze 50-60 menetjegyet adott ki. most, miután a jegyváltáshoz nincs szükség fillérekre és így sokrétűbben használhatók a munkát gyorsító készülékek, az automaták forgalmának jelentős növekedésére számítanak. a jegypénztárak terhermentesítésére, az utasok kényelme és gyors kiszolgálása érdekében tervezi a máv automata jegykiadó parkjának fejlesztését. /mti/

-.-

bb. 6. székely aladár fényképpályázat

sam/kz/rj hgy

1980. június 3.

Békés megye, Gyula, valamint a székely aladár emlékbizottság ismét, s ezúttal már tizenötödik alkalommal meghirdette a Gyulán született fotóművész nevével fémjelzett emlékpályázatot. a 15. székely aladár emlékpályázat meghívásos, az ország legjobb fényképészei vehetnek részt rajta. a rendező szervek tematikai kikötést nem írtak elő, de a hagyományos díjak mellett a Gyulai városi tanács különdíjjal jutalmazza „a magyar népköztársaság fejlődése”, tárgyban beérkező legsikerültebb alkotást. a székely aladár emlékbizottság által e célra kiválasztott pályaművekből kiállítás is rendeznek. a tárlatot augusztus 8-án nyitják meg Gyulán. akkor és ott adják át a kiállítás díjait is. /mti/

-.-

-6-

bb. 7. óriás tölgy pusztulása

end/rj kz hgy

1980. június 3.

három évszázadig diszlett ezen a tavaszon már nem hajtott ki a turkevei népliget óriás tölgye. az előregedett, odvas fatuzsálem a néphagyomány szerint ii. rákóczi ferenc idején már árnyat adott, a feltevések szerint bercsényi miklós kuruc generális ez alatt a fa alatt levelet írt a nagyságos fejedelemnek. a levél, a krónikások szerint, a nagykunsági települések kiürítéséről tájékoztatta a rákóczit, aki a rác martalócok támadása előtt, a tokaji vár védelme alatt álló rakamazi birtokára rendelte áttelítetni a nagykunság népét. a kiürített és felperzselt helységeket alkalmatlanná tették a támadó sereg kiteleltetésére. a legendákat őrző öreg fát kivágták és helyét új tölgyekkel telepítik be. /mti/

-.-

bb. 8. vörösróka farm zalában

tóa/rj kz hgy

1980. június 3.

elevenen fogják meg a kis vörösrókákat a zalaegerszegi barátság vadásztársaság tagjai, és a zalaegerszegi állami gazdaság területén kialakított farmon állatorvosi felügyelet mellett valamennyit felnevelik. a róka fél év alatt kitűnő minőségű bundát növesztenek. a kisrókákat ezekben a napokban fogják csapdába és szállítják a farmra. idén - kísérletképpen - még csak 50-et fognak be, de 1981-ben már ezresre bővítik a rókafarmot. /mti/

-.-

bb. 9. a méhészek még bizakodnak - gazdag a kései akácvirágzás

lász/4rj kz hgy

1980. június 3.

más években ilyenkor már csorog az aranyárga akácméz, az idén viszont csak most bontják virágfürtjeiket az alföldi akácosok. a vándorméhészek első állomásán - a Duna-Tisza közén - 50 ezer méhcsalád várta ezt az alkalmat. a hordáskezdésnek azonban nem kedvez az időjárás: napok óta erős légmozgás, néhol viharos erejű szél zavarja a méhek gyűjtését. a méhészek bizakodnak, hogy teljes akácvirágzásra - a hét végére várják - csendes, napfényes lesz az idő a „méhjáráshoz”. egy-egy ilyen napon 18-20 kiló mézzel is súlyosodhatnak a kaptárak akácvirágzás idején. /mti/

-.-

-7-

bb. 10. pénteken nyílik a iii. diszlet- és jelmezterv triennálé

kör/rj kz hgy

1980. június 3.

– június 6-án harmadik alkalommal nyílik meg miskolcon a iii. országos diszlet és jelmezterv triennálé. az immár hagyományos rendezvényre beküldött több mint ötszáz színpad- és jelmezterv közül a zsüri negyven alkotó kétszáz munkáját bocsátotta a közönség elé. a triennálén a tervek mellett előadásokon viselt kész jelmezek is szerepelnek. ujdonsága lesz a triennálénak az is, hogy képmagnóról folyamatosan vetítik azokat az előadásrészleteket, amelyeknél a kiállított diszleteket, illetve jelmezeket használták. /mti/

--

-8-

bb.11. írók és olvasók találkozói - jelentős forgalom a könyvhéten

i/km/z/bc/zsu hgy

1980. június 3.

a fővárosban mindenütt nagy érdeklődés kíséri az ünnepi könyvhétet; a forgalom eddig 30 százalékkal nagyobb, mint a tavalyi, jubileumi 50. ünnepi könyvhéten volt.

csupán az első három napon 78 alkalommal találkozhattak az olvasók kedvelt íróikkal a Könyvsátragnál, vagy az író-olvasó találkozókön - többek között dobai péterrel, illés endrével, mándy ivánnal, szentmihályi szabó péterrel, jankovszky évával, jókai annával - a szomszédos szocialista országokból érkezett íróvendégeket pedig a liszt ferenc téri, illetve a váci utcai könyvsátragnál üdvözölhették.

különösen keresettek az idén is az ünnepi könyvhét idején feláron kapható antológiák: szép versek, a körkép, a rivalda, az írószemmel. sokan vásárolták a „mai szovjet drámák” című kötetet, s mrozek drámáinak gyűjteményét. több könyvsátorban elfogyott már garai gábor „jégkorszak után” című könyve, s rendkívüli az érdeklődés a különösen szép kivitelű verseskötetek, így a kalevala és michelangelo versei iránt. sok könyvbarát polcára került már illés endre: „haladók” című elbeszélés-gyűjteménye, németh lászló „utolsó széttekintés” című kötete, s gyorsan fogy a népszerű rakéta regénytár valamennyi ujdonsága. már nem mindegyik üzletben kapható babits mihály beszélgetőfüzetének kiadványa, s az ottlik géza esszéit egybegyűjtő „próza” című kötet. az idei könyvhét egyik legnépszerűbb külföldi szerzője vaszilij suksin „jöttem, hogy szabadságot hozzak” című kötete is több helyütt hiánycikk már. nemcsak a szépirodalom, hanem az ismeretterjesztő művek iránt is nagy az érdeklődés: több tízezer példányban talált gazdára a „hogyan éltek elődeink?” című kötet, s a „csillagászat” című mű. az ifjúsági és gyermekirodalom sikerlistájának élén jankovszky éva „az úgy volt ....” című írása áll.

a sátrak könyvforgalma már az első napokban is figyelemreméltó eredményeket mutat: a váci utcában 1.135.000, a liszt ferenc téren 332.000, a blaha lujza téren 316.000 forint értékű könyv talált gazdára.

a elkövetkező napokban is újabb író-olvasó találkozókra, dedikálásokra kerül sor. /mti/

--

08.00/zsu

-9-

900
T

bb.12. zajtalan elektronikus pénztárgép

i/be/s/pp/zsu hgy

1980. június 3.

elkészült a prototipusa az irodagép és a finommechanikai vállalat elektronikus pénztárgépe továbbfejlesztett változatának. az új gépbe beépített mikroprocesszor nyolcféle árucikket csoportosít, osztályoz, négy személy pénzbevételét raktározza el memóriájába. arra is beprogramozható, hogy a különféle engedélyes cikkek árát automatikusan átszámolja, és azt külön tárolóban összegezze.

ez a típus elődeinél lényegesen csendesebben, szinte zajtalanul dolgozik, mert olyan miniatürizált nyomtatóművet helyeztek el benne, ami a számokat nem egyenként írja le, hanem már előre összeállított sorokat nyomtat ki. a vállalat által kifejlesztett új nyomtatómű többféle célra is alkalmazható, minden olyan készülékhez, ahol az elektronikus jeleket számokkal jelenítik meg.

megváltozott a pénztárgép nagysága is: az eredetinek a felére csökkent, szélessége és hosszúsága mintegy 40 centiméter, magassága közel 20 centiméter. fejlesztésénél figyelembe vették a kereskedelem gépesítését is, ezért ezeket a pénztárgépeket úgy alakították ki, hogy belőlük egy nagy áruház központi számítógépére több is rákapcsolható. így a raktárkészlet nagysága rövid időn belül ellenőrizhető, folyamatosan figyelemmel kísérhető, az egyes árucikkekből az utánpótlás időben megrendelhető. /mti/

-.-

bb. 13. különleges gép a mecseki ércbánya légaknájának építésénél

han/kz/gw hgy

1980. június 3.

különleges berendezést állítanak munkába a mecseki ércbányáknál. a több mint tíz millió forint értékű gépet az épülő V-ös uránbánya légaknájának végleges kialakításához használják! a már korábban kiképzett 861 méter mély lyukat tágitják vele a kívánt méretűre. a berendezés e munka során mintegy huszezer köbméter kőzetet távolít el az akna óriási „torkából”. a gép felszíni indítóállomásról halad majd felülről lefelé. a furással, robbantással, biztosítással kapcsolatos műveleteket a berendezés padozatáról végzik a bányászok. a technológia legfőbb érdekessége, hogy a bővítésnél fellazuló kőzetet nem közvetlenül a légaknából emelik ki, hanem a meglévő keskeny lyukon egyszerűen lehullik a már termelő iv-es bányászati területére, s annak berendezései szállítják ki. az anyagmozgatás így sokkal könnyebb, olcsóbb. számítás szerint a hagyományos aknamélyítési technológiával szemben mintegy 30-40 százalékkal csökkent a légakna építési költséget, s emellett könnyebb az emberek munkája is. /mti/

08.30/gw

- 10 -

gzs
27

bb. 14. tsz-tanműhely répcelakon

Lér/kz/gw hgy

1980. június 3.

elkészült a répcelaki termelőszövetkezet korszerű tanműhelye. vas megyében ez az első mezőgazdasági üzemben berendezett ipari tanműhely, de épül már hozzá hasonló az egyházasrádóci, a kemenesszentmártoni közös gazdaságban és a csepregi állami tan gazdaságban is. az új tanműhelyben modern szerelőcsarnok, különböző műhelyek, tanterem és szociális helyiségek - központi fűtéses fürdő, öltöző - szolgálgják majd a szakmunkásképzést. negyven géplakatos ipari tanuló számára teszi lehetővé a szakma elsajátítását.

a tanműhelyi kialakítására, berendezésére négy millió forintot költöttek. ennek nagyrészt a műm és a mém hozzájárulásából fedezték. a fenntartás költségeit a tsz vállalta magára.

a nagyközségben nem okoz gondot a beiskolázás sem. a tsz-ben ugyanis már hagyományai vannak a szakmunkásképzésnek, s három év óta működik egy mezőgazdasági szakkör is, amelynek foglalkozásain résztvevő gyermekek már eddig is zömmel a mezőgazdasághoz kapcsolódó szakmákat választották. az ősszel induló első géplakatos osztály tanuló is szinte valamennyien a szakkörösök közül kerültek ki. /mti/

-.-

bb. 15. működésben a peronoszpóra előrejelző állomások tokaj-hegyalján

kör/kz/gw hgy

1980. június 3.

megkezdtek működésüket a tokaj-hegyaljai peronoszpóra előrejelző állomások. a világhírű borvidéken az idén már szinte valamennyi nagyüzemben ezek figyelik, mérik a levegő páratartalmát, a lehullott csapadékot, a napsütéses órák számát és a szél irányát. az utóbbi napok párás időjárása ugyanis kedvez a peronoszpórának. fertőzést még sehol sem tapasztaltak. a védekezésre viszont alaposan felkészültek, hogy a mutatkozó jó termést a károsodástól megóvják. /mti/

-.-

bb. 16. új mezővel bővül a várpalotai s. i. bánya - biztonságosan ellátja a november 7. erőművet

bév/kz/gw hgy

1980. június 3.

ujabb 30 évvel meghosszabbítják a termelést a várpalotai medence egyik legrégebbi bányájában az s. i. elnevezésű szénlelőhelyen. a több mint 60 éves folyamatos kitermelés után újabb szénmező hozzákapcsolással bővítik a kifogyó félben lévő készleteit.

/folyt. köv./
08.40/gw

- 11 -

10²⁴
Vf

bb. 16. új mezővel bővül..... /folyt/gw

az ehhez szükséges vágatok elkészítésének azt a várpalotán kifejlesztett rendkívül termelékeny eljárást alkalmazzák, amelyet magasszintű gépesítés és a legkorszerűbb munkaszervezés jellemez. ezzel a módszerrel az országos átlag kétszeresére növelték a vágáathajtás sebességét.

a mezőkapcsolás, amely a vi. ötéves terv végére fejeződik be, szinkronban van a szomszédos november 7 erőmű fejlesztési tervével. ez az erőmű - berendezéseit, technológiáit tekintve - a várpalotái szénre épült. a kazánok rekonstrukciójával most megfiatalodik és az ezredforduló után is energiát termel, és ehhez elsődlegesen az s.i. bánya szénkészletét használja. /mti/

- . -

bb.18. németh károly berlinbe utazott

s/zsu hgy

1980. június 3.

a német szocialista egységpárt központi bizottságának meghívására kedden elutazott berlinbe németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, hogy részt vegyen a szocialista országok kommunista és munkáspártjai központi bizottságai pártszervezési kérdésekkel foglalkozó titkárainak június 3-5 között berlinben tartandó tanácskozásán. /mti/

- . -

bb.17. halálos balesetek

mi/zsu hgy

1980. június 3.

győr külterületén a vízmű és fürdő vállalat révfalvai vízműtelepén németh oszkár 40 éves gépkocsivezető győri lakos által vezetett darus gépkocsi a magasfeszültségű légvezeték alá állt. ekkor szür istván 25 éves gépkocsivezető győri lakos a daru kötelét megfogta, áramütés érte, és a helyszínen meghalt. a rendőrség a vizsgálatot szakértő bevonásával folytatja.

/folyt.köv./

10.55/zsu

-12-

11.10

bb. 17. /halálos balesetek .... /folyt/gw

kajárpéc külterületén bakony józsef 36 éves traktorvezető helyi lakos pótkocsis traktorral egy lejtős úton megcsuszott, az árokba hajtott és az ott ülő kámfor béla 53 éves tsz-tag kajárpéci lakost elütötte. kámfor olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházbaszállítás után meghalt. a rendőrség a vizsgálatot szakértő bevonásával folytatja.

bőszénfán a kaposvári mezőgazdasági főiskola tangazdaságának telepén egy kiselejtezett háti permetezőgép felpumpálás közben felrobbant. a pumpálást végző sárik lászló 25 éves raktáros helyi lakos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a rendőrség a vizsgálatot szakértő bevonásával folytatja.

cegléd belterületén tóth sándor 59 éves egyéni gazdálkodó törtéti lakos lovasfogattal közlekedett. a lovak megvadultak, tóth sándor a kocsiról leesett és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a rendőrség folytatja a vizsgálatot a baleset körülményeinek tisztázására.

biatorbágy külterületén zsigmond andrás 61 éves nyugdíjas helyi lakos személygépkocsijával egy utkanyarban kisodródott és egy fának ütközött. zsigmond a baleset következtében olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint zsigmond figyelmetlenül vezette járművét. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

bugyi község belterületén jánosfi lászló 17 éves segédmunkás helyi lakos jogosítvány nélkül motorkerékpárt vezetett, egy utkanyarban kisodródott és egy villanyoszlopnak ütközött. a baleset következtében olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát. /mti/

- . -

11.10/gw

- 13-

11.10

bb. 19. a cigánylakosság helyzetéről tárgyalt a somogy megyei tanács vb.

káp/ká/gw hgy

1980. június 3.

somogyban tovább javultak a cigánylakosság élet-, lakás- és szociális körülményei, mind kevesebb azoknak a száma, akikkel életviszonyuk miatt megkülönböztetetten kell foglalkozni - állapították meg kedden kaposvárott a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén, szembejövőd az a változás, hogy növekedett a munkában való részvételük, mind több család költözik megfelelő lakásba; az v. ötéves terv időszakában csaknem 9000 kedvezményes lakásvasárlási, építési hitelt utaltak ki részükre, a szülők mindinkább meggyőződnek a gyermekintézmények jótékony nevelő hatásáról: ma már az óvodáskorúak több mint 61 százaléka jár óvodába, a korábbi állapotokhoz mérten jelentősen javult egészségügyi, szociális helyzetük is, növekszik a már beilleszkedett cigánylakosság közéleti aktivitása: a nagyatádi, a kaposvári járásban és barcs környékén többen tevékenykednek a tanácsi testületekben, ezen kívül szép számmal vesznek részt a különböző társadalmi szervezetekben.

helyzetük további javítása érdekében a testületi ülés határozatot hozott egyebek között arról, hogy 1982-ig fel kell számolni a még meglévő cigánytelepeket, szórványputrikat, segíteni kell őket a lakóhelyük közelében történő munkavállalásra, a lakásproblémáik megoldásához a helyi tanácsok, üzemek, szövetkezetek segítségére is szükség van. a közművelődési intézmények nagyobb gondot fordítanak a cigánylakosság oktatására, kulturális nevelésére. /mti/

- . -

bb.20. kádár jános fogadta antonin kapeket

t/don/mi/pr/zsu hgy

1980. június 3.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára kedden a kb székházában fogadta antonin kapeket, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottsága elnökségének tagját, a prágai pártbizottság első titkárát, aki pártküldöttség élén, hivatalos látogatáson tartózkodik budapesten.

a szívélyes, elvtársi légkörű találkozón részt vett méhes lajos, az mszmp politikai bizottságnak tagja, a budapesti pártbizottság első titkára. /mti/

-.-

11.35/zsu

-14-

11.35

bb.21. tetőzött az árhullám a fekete-körösön

bty/ká/zsu hgy

1980. június 3.

a múlt hét végén aörösök romániai vízgyűjtő medencéjébe lehullott nagymennyiségű csapadék árhullámot idézett elő a folyókon. hétfőn aörösvidéki vízügyi igazgatóság harmadfoku árvizvédelmi készütséget rendelt el a fekete-körös magyarországi szakaszán. az árhullám a vártnál korábban, hétfőn este tetőzött a romániai antnál. kedden a délelőtti órákban a határ és gyularemete között vonult a víztömeg. a harmadfoku készütséget továbbra is tartják a fekete-körös magyarországi szakaszán. a gátak jól bírják a víznyomást. amennyiben a folyók romániai vízgyűjtő területén további esőzés nem lesz, úgy várhatóan néhány nap alatt levonul az ár. /mti/

-.-

bb. 22. időjárásjelentés

gw hgy

1980. június 3.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. június 3.-án
13,00 órakor:
szeles, hűvös idő

nyugat-és északkelet-európában magas nyomású légköri képződmény helyezkedik el, így ott általában kevés a felhő, csendes, száraz az idő. európa többi részén ciklonok hatására változókéony szeles, több helyen esős az időjárás. a legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn európa középső részén és a balkán-félszigeten 3, 9 fokkal alacsonyabb, míg szárazföldünk többi részén 6, 12 fokkal magasabb mint a sokévi átlag. szerda estig a kárpát-medencében hűvös marad az idő.

hazánkban hétfőn az északkeleti megyékben 2, 7, az ország többi részén 6, 14 órán át sütött a nap. főként a keleti megyékben néhány helyen eső, záporosó keletkezett. a lehullott csapadék mennyisége azonban csak egy-két helyen érte el a 3,7 mm-t. sok helyen erős, helyenként viharos északi, északnyugati szél fúj. a hőmérséklet csucsértéke 16, 21 fok között alakult. kedd hajnalra 6, 14 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt tulnyomóan felhős maradt az ég. egy-két helyről záport jelentettek. az északnyugati, északi szél többfelé erős, helyenként viharos volt. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 15, 18 fok között váltakozott.

13/20/gw

- 15 -

14.30
187

bb. 19. a cigánylakosság helyzetéről tárgyalt a somogy megyei tanács vb.

káp/ká/gw hgy

1980. június 3.

somogyban tovább javultak a cigánylakosság élet-, lakás- és szociális körülményei, mind kevesebb azoknak a száma, akikkel életviszonyuk miatt megkülönböztetetten kell foglalkozni - állapították meg kedden kaposvárott a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén, szembevetve az a változás, hogy növekedett a munkában való részvételük, mind több család költözik megfelelő lakásba; az v. ötéves terv időszakában csaknem 9000 kedvezményes lakásvasárlási, építési hitelt utaltak ki részükre, a szülők mindinkább meggyőződnek a gyermekintézmények jótékony nevelő hatásáról: ma már az óvodáskorúak több mint 61 százaléka jár óvodába, a korábbi állapotokhoz mérten jelentősen javult egészségügyi, szociális helyzetük is, növekszik a már beilleszkedett cigánylakosság közéleti aktivitása: a nagyatádi, a kaposvári járásban és barcs környékén többen tevékenykednek a tanácsi testületekben, ezen kívül szép számmal vesznek részt a különböző társadalmi szervezetekben.

helyzetük további javítása érdekében a testületi ülés határozatot hozott egyebek között arról, hogy 1982-ig fel kell számolni a még meglévő cigánytelepeket, szóróanyaggyártást, segíteni kell őket a lakóhelyük közelében történő munkavállalásra, a lakásproblémáik megoldásához a helyi tanácsok, üzemek, szövetkezetek segítségére is szükség van, a közművelődési intézmények nagyobb gondot fordítanak a cigánylakosság oktatására, kulturális nevelésére. /mti/

- . -

bb.20. kádár jános fogadta antonin kapeket

t/don/mi/pr/zsu hgy

1980. június 3.

Kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára kedden a kb székházában fogadta antonin kapeket, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottsága elnökségének tagját, a prágai pártbizottság első titkárát, aki pártküldöttség élén, hivatalos látogatáson tartózkodik budapesten.

a szívélyes, elvtársi légkörű találkozón részt vett méhes lajos, az mszmp politikai bizottságnak tagja, a budapesti pártbizottság első titkára. /mti/

--

11.35/zsu

-14-

L. 11.45

bb.21. tetőzött az árhullám a fekete-körösön

bty/ká/zsu hgy

1980. június 3.

a múlt hét végén aörösök romániai vízgyűjtő medencéjébe lehullott nagymennyiségű csapadék árhullámot idézett elő a folyókon, hétfőn aörösvidéki vízügyi igazgatóság harmadfokú árvízvédelmi készütséget rendelt el a fekete-körös magyarországi szakaszán, az árhullám a vártnál korábban, hétfőn este tetőzött a romániai antnál, kedden a délelőtti órákban a határ és gyularemete között vonult a víztömeg, a harmadfokú készütséget továbbra is tartják a fekete-körös magyarországi szakaszán, a gátak jól bírják a víznyomást, amennyiben a folyók romániai vízgyűjtő területén további esőzés nem lesz, úgy várhatóan néhány nap alatt levonul az ár. /mti/

--

bb. 22. időjárásjelentés

gw hgy

1980. június 3.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. június 3.-án
13,00 órakor:
szeles, hűvös idő

nyugat-és északkelet-európában magas nyomású légköri képződmény helyezkedik el, így ott általában kevés a felhő, csendes, száraz az idő, európa többi részén ciklonok hatására változókéony szeles, több helyen esős az időjárás, a legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn európa középső részén és a balkán-félszigeten 3, 9 fokkal alacsonyabb, míg szárazföldünk többi részén 6, 12 fokkal magasabb mint a sokévi átlag, szerda estig a kárpát-medencében hűvös marad az idő.

hazánkban hétfőn az északkeleti megyékben 2, 7, az ország többi részén 6, 14 órán át sütött a nap, főként a keleti megyékben néhány helyen eső, záporosó keletkezett, a lehullott csapadék mennyisége azonban csak egy-két helyen érte el a 3,7 mm-t, sok helyen erős, helyenként viharos északi, északnyugati szél fúj, a hőmérséklet csucsértéke 16, 21 fok között alakult, kedd hajnalra 6, 14 fokig hűlt le a levegő, ma délelőtt tulnyomóan felhős maradt az ég, egy-két helyről záport jelentettek, az északnyugati, északi szél többfelé erős, helyenként viharos volt, a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 15, 18 fok között váltakozott.

13/20/gw

- 15 -

14.20
37

bb. 22. időjárásjelentés /folyt/gw

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 15,8 fok volt, a százéves átlagnál 3,3 fokkal alacsonyabb, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mb, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 15 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős idő, szorványosan eső, záporosó, többfelé erős, helyenként viharos északnyugati, északi szél éjszakára kissé mérséklődik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 7, 12

a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 17, 22 fok között.

a duma vizállása budapestnél: 381 cm, 15, 0 fok

/mti/

bb. 32. würtz ádám könyvillusztrációs támasiban

blb/kz/zsu hgy

1980. június 3.

würtz ádám grafikusművész shakespeare rómeó és juliájához készített könyvillusztrációból rendezett kiállítás nyílt kedden a tolna megyei támasiban, a sorozatot a támasi születésű művész a nagyközségben működő járási művelődési központjának ajándékozta./mti/

-. -

bb. 23. csapágygyári szakemberek tanácskozása debrecenben

szü/kz/zsu hgy

1980. június 3.

kedden debrecenben nyolc ország szakértőinek részvételével megkezdődött a csapágyipari együttműködési szervezet koordinációs munkacsoportjának tanácskozása, az egy hétig tartó eszmecsere a tagországok bulgária, csehszlovákia, jugoszlávia, lengyelország, a német demokratikus köztársaság, románia, a szovjetunió és hazánk szakértői koordinálják az 1981. évi termelési és kölcsönös szállítási terveket, s megvitatják a szállítások gépi adatfeldolgozásával kapcsolatos legújabb módszereket./mti/

-. -

14.10/zsu

-16-

14.10

bb. 24. építészeti könyvkiállítás győrött

cser/ká/zsu hgy

1980. június 3.

győrött kedden, a kisfaludy károly megyei könyvtárban könyvkiállítás nyílt, amely átfogó képet ad magyarországi építészettel foglalkozó könyvkiadásról, a 9 táblában több mint 100 művet helyeztek el, kiállították a könyvtár egyik féltve őrzött könyvét is, amely az országházat mutatja be, a könyvet közvetlenül az országház építése után adták ki, s az számos rajzot, képet tartalmaz, méretei is impozánsak, a 70x100 centiméteres sulyos könyv tájékoztat az országház akkori állapotáról, világításáról, fűtéséről, az országházzal szembe könyvritkaság tíz évvel ezelőtti ajándékozás útján került a könyvtár tulajdonába, egy hanság széli faluban, lébenymiklóson az egyik lakóház padlásáról került elő./mti/

-. -

bb. 25. cziráki lajos festőművész kiállítása kapuváron

mzs/ká/zsu hgy

1980. június 3.

cziráki lajos győri festőművész kiállítása nyílt meg kedden kapuváron, a rábaközi művelődési központban, a művész, aki győr-sopron megyén kívül a fővárosban, szlovákiában és az ndk-ban is bemutatta munkáit, ezúttal 20 alkotását állította ki a rábaközi kisvárosban, képei olajfestmények, tájékepet, illetve életképeket ábrázoló alkotások, köztük van a kürt című nagyméretű kompozíció, amellyel a művész elnyerte a megyei felszabadulási pályázat képzőművészeti nagydíját./mti/

-. -

bb. 26. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke kedden 14.00 óráig

1. 1981 - bartók-centenárium
2. uttörőnyár - 1980
3. szovjet kultúra és tudomány házána júniusi programja
4. tízéves a röplő páva
5. átállítják a máv jegyautomátáit
6. székely aladár fényképpályázat
7. óriás tölgy pusztulása
8. vörösróka farm zalában
9. méhészek még bizakodnak

/folyt. köv./

14.15/zsu

-17-

14.15

bb.26./a belföldi ... folyt./zsu

10. pénteken nyílik a iii. díszlet-és jelmezterv triennálé
  11. írók és olvasói találkozók
  12. zajtalan elektronikus pénztárgép
  13. különleges gép a mecseki ércbánya légaknájának építésénél
  14. tsz-tanműhely répcelakon
  15. működésben a perenoszpóra előrejelző állomások
  16. új mezővel bővül a várpalotai s. i. bánya
  17. halálos balesetek
  18. németh károly berlinbe utazott
  19. a cigánylakosság helyzetéről
  20. kádár jános fogadta antonin kapeket
  21. tetőzött az árhullám a fekete-körösön
  22. időjárásjelentés
  23. csapágygyári szakemberek
  24. építészeti könyvkiállítás
  25. cziráki lajos festőművész kiállítása
  26. thirjegyzék
- /mti/

-. -

bb. 27. májusi cseresznye júniusban

László/tó/b/kz/mné/gw hgy

1980. június 3.

az ország napfényben leggazdagabb vidékén - bács-kiskun és csongrád megyében - az átlagoshoz képest mintegy kéthetes késéssel megkezdtek a májusi cseresznye szedését. bács-kiskun megyéből jelenleg naponta 4-5 mázsa kerül piacra, de a hét végén már lényegesen nagyobb tételeket várnak. a tavasz közkedvelt csemegéjéből bács-kiskun megye kertjeiben bőséges termést hoztak a fák, a későbbi érési fajták viszont a hűvös idő miatt kevésbé jól termékenyültek. csongrádban a korai cseresznye előreláthatóan egy hét alatt fogy le a fákról, de mindjárt utána megjelenik a vastagabb husu, izletesebb zsabolai fajta. a gyümölcssei már színesednek, halványsárgából pirosba mennek át. a megyében a csongrádi petőfi tsz-nek van a legnagyobb cseresznyeültetvénye, s ez közvetlenül szállítja a keresett gyümölcsöt budapestre. a későbbi fajták, mivel ezen a vidéken is teljes virágzásban érte őket a hideg, esős időjárás, a sokévi átlagnál kevesebb termést ígérnek. /mti/

14.30/gw

- 18 -

14.30

bb.28. környezetvédelmi tanácskozás zalaegerszegen

tóa/kz/zsu hgy

1980. június 3.

a balaton vízgyűjtőterületének kerekén a fele zala megyére, azon belül pedig a zala folyóra és mellékvizekre esik. éppen ezért nagyon fontos feladat a folyó vizének védelme minden károsító anyaggal szemben - hangoztatták a kedden zalaegerszegen tartott zala megyei környezetvédelmi szakmai napon. a különböző intézkedések nyomán csökkent a folyó szennyeződése, kevesebb üledékanyagot, műtrágyát szállít magával a víz a balatonba, bár az összes, a tóba jutó, a feliszapolódást meggyorsító anyagok egyharmadát meg mindig a zala szállítja. a zala folyó vízminőségének változásában szerepe van annak, hogy a zala völgyében gazdálkodó ipari és mezőgazdasági üzemek sajátjukként óvják a folyót a szennyezéstől. a zalahus zalaegerszegi központi telephelyén például nagykapacitású tisztítóművet épített. hatása azon mérhető a legjobban, hogy üzembehelyezése óta eltűntek a husüzem környékéről a sirályok.

a környezetvédelmi tanácskozáson résztvevő vízügyi szakemberek elmondták, a balaton védelmének szolgálatára mintegy 30 víztározó létesítését tervezik a zala mellékvizein és hogy készülnek a kis-balatoni védőrendszer tervei. a beruházási program az év végére elkészül, jövőre pedig megkezdődhet a nagy vízszűrő kialakítása. ebben a természetes ülepitő rendszerben 3 hónapig pihen majd a zala vize, s a tóra káros hordalékoktól megtisztulva jut a balatonba. a védekezést szolgálja a zalavölgye mezőgazdasági területére készülő hosszútávú termelésfejlesztési terv is, amely agyepesítést, az erősen eróziós területeken pedig az erdősítést helyezi előtérbe. /mti/

-. -

bb.30. palócföld könyvek

csiz/kz/zsu hgy

1980. június 3.

ébredt az idő címmel kedden salgótarjánban és az ország más tájain a könyvesboltokba került a palócföld könyvek első kötete, tizenhét - jobbára helyi- szerző novellájával, versével ismertetve meg az olvasót. az ünnepi könyvhétre megjelent első palócföld könyvet követni fogják a következők, hiszen a nógrád megyei tanács a megye irodalmi életének támogatására, fel lendítésére, a megyében élő fiatal alkotók indulásának segítésére a következőkben évről évre megjelenteti a palócföld könyvek verses- és novellásköteteit, kisregényeit, szociográfiáit. /mti/

-. -

14.45/zsu

-19-

14.45

bb. 29. új, olcsó konzervételek nagykorösről

csiz/kz/gw hgy

1980. június 3.

négy fajta új nagykorösi konzervételből rendezett kedden salgótarjánban bemutatót kereskedelmi és vendéglátó szakembereknek a nagykorösi konzervgyár és a pest-komárom-, nógrád megyei élelmiszer és vegyiáru nagykereskedelmi vállalat. az új termék egyik érdekessége, hogy a megszokott gyakorlattól eltérve, külön készítik és tartósítják a levest, illetve főzeléket és külön a hozzá való húst vagy kolbászt. a főzés-tartósítás mikéntjét így az alapanyagok tulajdonságaihoz igazíthatják, azok jobban megőrzik eredeti ízüket, aromájukat. ennek megfelelően történik a „csomagolás”, is : ötliteres üvegbe kerül a leves, főzelék, egy kisebb üvegbe pedig a hozzá való pörkölt hús, karikára vágott kolbász. a kettőt csak melegíteni, majd összekeverni kell, és maris található a bab-, a zöldbab-, és a zöldborsógulyás, a kolbászos babfőzelék.

az új ételkonzervekkel a nagykorösi gyár, a belkereskedelmi minisztérium ösztönzésére elsősorban a turistaházak, kempingek, strandok, üdülők, a tömeges turizmus központjaiban működő konyhák, éttermek, vendéglők jobb ellátását, az olcsó étel választékának bővítését kívánja elősegíteni, hiszen a két összetevőjű ételkonzervből úgy szőlván percek alatt lehet elkészíteni - tizenkét - tizenhat forintos áron - a meleg egytál-ételt. amint azt a konzervgyár képviselői elmondották, a kereskedelem és a vendéglátó ipar megfelelő érdeklődése esetén a kétkomponensű ételkonzerv félék köre szinte tetszés szerint bővíthető. /mti/

- . -

bb. 33. a libiai fegyveres erők főparancsnokának látogatása

rj pá pr ie

1980. június 3.

abu bakr junis jaber tábornok, a libiai arab szocialista népi dzsamahirija fegyveres erőinek főparancsnoka - czinege lajos hadseregtábornok, honvédelmi miniszter meghívására az elmúlt napokban hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodott, ismerkedett a magyar néphadsereg életével. a vendéget fogadta lo-sonczi pá, az elnöki tanács elnöke és lázár györgy, a minisztertanács elnöke.

junis jaber tábornok kedden elutazott hazánkba. /mti/

-.-

15.35 rj

-20-

16.35
3P

bb. 31. ülést tartott a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa

t/kg/rj hgy

1980. június 3.

a lakosság életkörülményeinek javításában jelentős szerep jut a szövetkezetekre - állapította meg a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa keddi ülésén. hangsúlyozták: a lakásszövetkezetek a tanácsi szervekkel együttműködve vállaljanak részt a második 15 éves lakásfejlesztési program megvalósításában, a takarékszövetkezetek segítsék elő a lakosság pénzügyi szükségleteinek kielégítését. fontos feladat továbbra is a gazdasági hatékonyság növelése, az ésszerű fejlesztés, a szövetkezeti demokrácia teljes körű érvényesítése, a szövetkezeti tagság műveltségi színvonalának emelése, közéleti aktivitásának fokozása.

az országos tanács a szövetkezeti vezetők helyzetével és munkájával is foglalkozott. a tanács felhívta a figyelmet arra, hogy a megnövekedett szövetkezeti méretek, a szigorúbb gazdálkodási feladatok, minden szinten korszerűbb vezetést követlnek. a fogyasztási szövetkezeti szervek vezetőinek állandó szakmai-politikai ismeretgyarapítása, a vezetési módszerek korszerűsítése egyik garanciája annak, hogy az áfész-ek, lakás és takarékszövetkezetek, valamint a szövetkezeti vállalatok teljesítsék feladataikat és megalapozottan készüljenek fel a következő évek feladatainak megoldására. ezért fejleszteni kell a vezetőképzet, szélesíteni a jelenlegi ösztönzőrendszert, s nagyobb figyelmet fordítani a káderutánpótlás nevelésre.

az ülésen részt vett kovács antal, az mszmp kb osztályvezetője, juhár zoltán belkereskedelmi minisztériumi államtitkár és vas jános a kpvsz főtitkára.

x x x

a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa patay jánost, a szövetség elnökhelyettesét - aki nyugdíjba vonult - érdemei elismerése mellett saját kérésére felmentette beosztásából.

a népköztársaság elnöki tanácsa patay jánost, munkája elismerésé-ként a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. a kitüntetés kovács antal, az mszmp kb osztályvezetője adta át.

az országos tanács elnökhelyettesévé és a takarékszövetkezeti választmány elnökévé választotta imre istvánt, a székesfehérvári gorsium áfész elnökét. /mti/

-.-

15.40 rj

-21-

16.40
3P

bb 35. blohin professzor sajtókonferenciája a rákkutatásról

t of/gg um pr ie

1980. június 3.

alapvetően azért nem megoldott még a rák gyógyítása, mert az orvostudományok egyelőre mindössze annyit sikerült megállapítani, hogy a daganatos betegségek az emberi testben lévő különféle vírusoktól alakulnak ki, de csakis bizonyos körülmények együttes meglétékor. e körülmények mindegyikét még nem ismeri a tudomány és az „ellenséges”, vírusok teljes együttesét sem - így nyilatkozott a ny. blohin akadémikus, világhírű szovjet rákkutató azon a sajtókonferencián, amelyet kedden rendeztek az egészségügyi minisztériumban.

nyikolaj

blohin professzor a szovjet orvostudományi akadémia elnöke, az akadémia onkológiai tudományos

elmondta, hogy ebben a központi intézményben több mint négyezer szakember dolgozik, s a szovjetunióban további husz onkológiai kutatóintézetben fáradoznak a korunk legveszedelmesebb betegsége elleni küzdelemben. hogy miért lett a rák korunk betegsége, arra elsődleges okként az emberi átlag-életkor meghosszabbodását említette a professzor. idősebb korban ugyanis jóval nagyobb az esély arra, hogy a szervezetben az említett körülmények között teljes létszámban „összetalálkozhatnak”, a daganatkeltő vírusok. már csak ezért is a korai felismerés a legfontosabb a rák elleni küzdelemben. ugyanis a felfedezett betegséggóc eltávolításával vagy besugárzásos megsemmisítésével meg lehet akadályozni a daganatok kifejlődését és kórus terjedését a szervezetben. sajnos, a korai felismerést az akadályozza, hogy a rák kialakulásakor és a „lappangó”, betegség meglehetősen hosszú időszakában az emberek semmiféle fájdalmat nem éreznek, tehát nem fordulnak orvoshoz, mint ahogy például fogfájáskor feltétlenül megteszik. a rák okozta fájdalom már csak akkor jelentkezik, amikor tovaterjedése elér bizonyos idegpályákat.

központjának főigazgatója,

a gyógyászat minden területén alapvető fontosságú megelőzés a rák elleni küzdelemben - blohin szavaival - hatványozott követkelemény. ezért kellene mindenütt rendszeressé tenni a szűréseket, amelyeket a nőknél például legpraktikusabb összekapcsolni a nőgyógyászati vizsgálatokkal. érdemes megszívlelni blohin professzornak azt a kutatói tapasztalatát, hogy az abortuszok és a szoptatás korai abbahagyása bizonyosan közrejátszanak a daganatos betegségek könnyebb kialakulásában.

/folyt.köv./

- 22 -

15.45/um

16.45
87

bb 35. /blohin professzor...folyt./um

arról is szó esett a sajtótalálkozón, hogy a rák elleni küzdelemnek számos nemzetközi szervezete van, amelyben a szovjetunió és Magyarország is részt vesz. ilyenek: az egészségügyi világszervezet /who/ specializált intézményei, a hetven országot tömörítő nemzetközi rákellenes unió, a Lyonban működő nemzetközi rákkutató ügynökség, s mind sokszálubban és szervezettebben formálódik a kgt országok közötti kutatói együttműködés is. a szovjetunió - kétoldalú megállapodás alapján - eredményesen együttműködik a rákkutatásban és -terápiában az egyesült államok és franciaország szakembereivel is. /mti/

-. -

bb 34. martyn ferenc kiállítása a vigadó galériában

t kp/gg um pr ie

1980. június 3.

martyn ferenc kossuth-dijas művész rajzaiból nyílik meg a vigadó galéria első egyéni művészbemutatója. amint azt kedden, a kiállítást megelőző sajtóbemutatón elmondták rippl rónai józsef egykori tanítványának, a jelenleg pécselt alkotó művésznek másfél száz művét - negyven esztendő rajzmunkásságának legjavát - láthatja a budapesti közönség.

a hosszú alkotói út majd minden korszakából szerepel anyag a tárlaton: kiemelkedő helyet kapnak a természet rendjét, szerkezeti összefüggéseinek logikáját ábrázoló korai rajztanulmányai, s az 1944-ben született kilenc részes szürrealista képsorozata, mely a „fasizmus szörnyetegei”, összefoglaló címet viseli. a hatvanas években több irodalmi témájú rajza született az alkotónak: ezekből most az egyik legritkábban látható sorozatát, james joyce ulysses című művéhez készült 22 toll- és tusrajzát választotta ki a rendező, dr. hárs éva.

martyn ferenc eddigi legteljesebb rajzkiállítását - melyet szerdán nyitnak meg - egy hónapig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

-. -

bb 37. magyar küldöttség utazott a nemzetközi munkaügyi konferenciára

sl/gk um pp ie

1980. június 3.

szigetesi istván munkaügyi miniszterhelyettes vezetésével kedden küldöttség utazott genfba, a nemzetközi munkaügyi konferencia 66. ülészakára. a delegáció tagja timmer józsef a szakszervezetek országos tanácsának titkára és martos istván, a medicor művek vezérigazgatója, a magyar kereskedelmi kamara elnökségének tagja. /mti/

-. -

15.55/um

- 23 -

16.50
87

bb 36. kosztüm minden mennyiségben - divatbemutató ősze-
télre, a vigadóban

t os/z um pp ie

1980. június 3.

kosztüмок mindenkor és mindenkinek, a középkori freskók finoman összehangolt színeiben - ezt ajánlják a magyar divat intézet tervezői az idei ősze. kedden, a vigadó presszójában vas jános, a magyar divat intézet igazgatója és vámos magda divattervező tájékoztatta az újságírókat az 1980-81-es őszi-téli divatról. elmondották, hogy a divatos női és férfi holmik természetes vagy természetes hatásu, könnyű, lágy tapintásu alapanyagokból készülnek. újra hódít a műszőrme és a műbőr egymással, és kötött anyaggal kombinált változatban is. a női divatvonalak: a ,,v,, mely hangsúlyozott vállat, lefelé keskenyedő alakot; a ,,h,, párhuzamos, nyugodt - és mindenki számára viselhető - formai megoldást jelent, az ,,x,, pedig főként a karcsuaknak ajánlott, az ilyen vonalú ruhák ugyanis a derekat emelik ki.

az őszi-téli divatra a variálhatóság a legjellemzőbb. a kosztümkabátok felváltva viselhetők szoknyával, nadrággal, egybeszabott ruhával. fontos szerepet kapnak a kiegészítők, a sapkák, a kalapok, és az öltözékekhez illő színű és vastagságú harisnyák. a szoknyák valamelyest rövidebbek, csak a térdet takarják. a férfiak őszi-téli öltöneyei klasszikus szabásuak, újra divat a zakókon a kétsoros gombolás, a nadrágok készülhetnek felhajtókával is.

a kabátokat a klasszikus és modern szabásvonalakon kívül tűzések, paszpoll díszítések teszik változatossá. a sportos, fiatalos öltözkedés alapja továbbra is a farmer, ehhez jól ille- nek a különböző műbőr dzsekik és anorákok. a gyermekdivatot a mindennapi viseletben a praktikusság jellemzi, az alkalmi öltö- zékek között - akár a felnőtteknél - reneszánszát éli a roman- tikus stilushoz illő bársony.

a tájékoztatót a vigadó nagytermében divatbemutató követte. a magyar divat intézet a hazai alapanyaggyártó és konfekcionáló vállalatok, szövetkezetek őszi-téli modelljei közül 240-et vonul- tatott fel, melyeket három napon át, délelőtt, délután és este, mutatnak be az érdeklődő közönségnek. /mti/

.-.

- 24 -

16.00/um

bb. 38. felhasználható 17 órától!

william saroyan budapesten

s/rj pr ie

1980. június 3.

william saroyan amerikai regényíró, novellista és dráma- író kedden a pen clubban magyar írókkal találkozott. a ne- ves szerző elbeszéléseiből olvasott fel, majd munkásságáról beszélt. életműve a harmincas évekből a gazdasági válság élményvilágából nőtt ki; mindvégig az egyszerű emberek életét és gondjait tárta fel, és egyszerre volt leleplező, megrendítő és vidám. saroyan hosszú pályája során következetesen kiállt a humanizmus és a haladás ügye mellett. /mti/

.-.

bb. 39. elutazott az azerbajdzsáni küldöttség

gg/rj pr id

1980. június 3.

kedden elutazott budapestről az azerbajdzsáni küldöttség, amely abbaszalijev szabit kaszumovicsnak, az azerbajd- zsáni szszk. miniszterelnökhelyettesnek vezetésével a köztár- saság életét bemutató kiállítás megnyitása alkalmából tartoz- kodott hazánkban. a delegációt, amely magyarországi program- ja során ellátogatott több ipari és mezőgazdasági üzembe, fo- gadta marjai józsef miniszterelnökhelyettes, simon páll nehéz- ipari miniszter, és kovács antal, az mshmp kb osztályvezetője. /mti/

.-.

bb. 40. a világűr kutatás tudományos eredményei - kiállítás a hadtörténeti muzeumban

t/me/rj pr

1980. június 3.

az országos hadtörténeti muzeumban kedden megnyílt ,,a vi- lágűr kutatás tudományos eredményei,, című kiállítás, amelyet a szov- jetunió tudományos akadémiaja és a magyar tudományos akadémia rendezett a cospar - a világ űrkutatással foglalkozó szakemberei nemzetközi tudományos bizottsága - budapesten zajló 23. ülészáka alkalmából.

/folyt.köv./

16.05 rj

-25-

14.10
37

bb. 40. /világűr kutatás... 1. folyt./rj

a tárlat nyelve az angol - miként a cospar-tanácskozás nyelve is az -, a kiállított fotók, ábrák, makettek, műszerek azonban önmagukért beszélnek. mindenki számára érthetően bizonyítják: a nemzetközi együttműködés révén egyre eredményesebb az űrkutatás, sikeresen valósul meg az interkozmosz-program. az űrlaboratóriumokban végzett geofizikai, asztrofizikai, technológiai kísérletek eredményeiről, a nemzetközi legénység tapasztalatairól is tájékoztatnak. a kiállításon láthatók világűrre járt műszerek, köztük orvosbiológiai és technológiai kísérletek eszközei, s a szaljut-6 űrállomás földi erőforráskutató műszere. az űrhajósok személyes higiéniai eszközeit, gyógyszerjeit is kiállították. a tárlat más érdekességei az űrhajósok felvételei, amelyeket az ndk-ban kifejlesztett hatcsatornás speciális kamerával készítettek.

márta ferenc akadémikus, az mta interkozmosz tanácsának elnöke megnyitó beszédében hangsúlyozta: műszereink repültek kutató rakétákon, műholdakon, s reméljük: a naprendszer más részeinek feltárásába is bekapcsolódhatunk. a magyar mérnökök, kutatók tudása elősegíti az interkozmosz-program megvalósítását. véletlenül mondtam a továbbiakban -, hogy a magyar űrhajós éppen a cospar-ülésszak előtt repült a világűrbe. a hetedik ország vagyunk, amelyiknek űrhajója a világűrbe indult. de nekünk farkas bértalan az első űrhajósunk, először ő szólt hozzánk anyanyelvünkön a világűrből. örülünk, hogy azok a kísérletek, amelyeket a repülés idejére terveztünk, hasznosak, érdekesek, az űrrepüléshez kifejlesztett műszereink növelik az űrrepülés biztonságát, technikai ellátottságát.

r.z. szagdejev, a szovjetunió tudományos akadémiajának tagja méltatta a magyar szakemberek közreműködését az űrkutatásban. elmondta, ezekben a napokban még egy „kozmosz”, esemény színhelye lett a magyar főváros: az interkozmosz-program részvevői elemzik az eddigi és a várható kutatások eredményét.

a kiállítást június 15-ig tekinthetik meg az érdeklődők.
/mti/

-. -

16.10 rj

-26-

17.20
37

bb 42. az ndk külügyminiszterhelyettesének látogatása

gg umpr di 1980, június 3.

bernhard neugebauer az ndk külügyminiszterhelyettese - szarka károly külügyminiszterhelyettes meghívásának eleget téve - június 2-án és 3-án megbeszélést folytatott budapesti ENSZ fórumain napirenden szereplő időszereplő kérdésekről. az ndk külügyminiszterhelyettesét fogadta puja frigyés külügyminiszter. /mti/

-. -

bb 41. élelmiszeripari országos tanácskozás székesfehérváron

zsi/um st di 1980. június 3.

javitják az élelmiszeripari termékek minőségét, a termelő és feldolgozó üzemek jobb együttműködésével, társulásával, energetikailag gazdaságosabb alkalmazásával, a melléktermékek hasznosításával fokozzák a termelés gazdaságosságát - hangsúlyozták kedden székesfehérváron a magyar élelmiszeripari tudományos egyesület által rendezett országos tanácskozáson, az ágazat fiatal szakembereinek fórumán. a többi között elmondták, hogy az elmúlt hat évben 11 milliárd forint értékű beruházást és korszerűsítést hajtottak végre az élelmiszeriparban. ennek eredményeként nemcsak a termelési mennyiség növekedett, hanem jelentősen javult az élelmiszeripari termékek minősége és választéka is. elkészült tíz új megyei vágóhid, a gyulai, a kaposvári, a pápai huskominát, a szegedi szalámigyár, a kabai cukorgyár, a hatvani paradicsomfeldolgozó és a zalaegerszegi hűtőház. az év végéig megkezdte a termelést a martfői növényolajgyár, a bajai huskominát és a kecskeméti konzervgyár új bébiétel üzeme.

a termelők és feldolgozók együttműködésének jó példája a minőség szerinti terményátvétel, amely kihat az élelmiszerek minőségére is. ezt a cukorrépa, a fűszerpaprika, a gyümölcsök és a borsó után az idén a búzára is kiterjesztik. differenciált minőségi felárat fizetnek a felvásárló vállalatok további terményekre így a tejre, a sertésekre, a bányákra, valamint a gyapjura. az élelmiszerek minőségének javítását és a választék bővítését számos műszaki-technológiai intézkedés is szolgálja. az úgynevezett citopon kovászolási eljárással például az eddigi 8 órától 2 órára csökkent ennek a műveletnek az ideje, és javult a kenyér minősége, eltartóssága.

/folyt.köv./

- 27 -

17.30/um

18.30

bb 41. /élelmiszeripari ..... folyt./um

a söriparban az enzimes sörgyártás bevezetése, a tartósítóiparban az ionbesugárzás, az antiszeptikus tartósítás eredményezett magasabb biológiai értékű termékeket. a konzerv- és hűtőipar, a husipar, a tejipar és a gabonaipar új termékekkel, félkész és készletekkel segítette a háztartásokat és a közétkeztetést.

az élelmiszeriparban energia- és víztakarékos technológiák elterjesztésével, a melléktermékek hasznosításával és szervezési intézkedésekkel javították a termelés gazdaságosságát. a székesfehérvári tanácskozáson azonban azt is elmondták, hogy ezen a területen még nagyok a kihasználatlan lehetőségek. borászati melléktermékekből például évente 4,5 millió dollár értékű borkösvat gyárthatnánk, s hasonló értékű fehérjemegtakarítást hozna a husipari melléktermékek, illetve a konzerviparban a borsóhéj hasznosítása takarmányozásra. /mti/

-. -

bb 43. virág- és butorkiállítás nyílt a néprajzi muzeumban

t kj um pr di

1980. június 3.

rendhagyó tárlatra várja látogatóit a néprajzi muzeum: eleven és fába faragott, festett virágokból nyílt kiállítás kedden a kossuth lajos téri intézményben. a virágtárlat és paraszbutorok című, kettős bemutató összeállítására első ízben vállalkoztak a disznóvényszerűségben világhírű rozsmaring mgtsz keretszművészei, valamint a néprajzi muzeum muzeológusai.

a paraszbutorokhoz - amelyeket a muzeum gazdag gyűjteményéből válogattak s a xviii. és xix. században, virágos disznóelemek felhasználásával festett ládákhöz stílusosan illesztették a művészek a virágkötészet mai mesterműveit. a virágkötészet rangját emelő, s az esztétikai élményt szolgáló tárlaton piros nyári rezgőkől, pünkösdi rózsákból, liliumokból, szegfűkből, valamint hánacsokból, fenyőtobozokból varázsolt virágkompozíciók - a fantáziáneknek megfelelően - a szövetkezet fiatal versenykötőinek elképzeléseiből adnak izelítőt.

a kiállítást - amelynek anyagát naponta felfrissítik - június 9-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

- 28 -

17.50/um

bb 44. áron nagy lajos kiállítása székesfehérváron

zsi/um st di

1980. június 3.

áron nagy lajos munkácsy-dijas festőművész műveiből nyílt kiállítás kedden székesfehérváron, videoton művelődési házában. az idős székesfehérvári művész festményei, hazai, bolgár és finn tájakat ábrázolnak. képzeletét főként a vízpartok és a szelid domboldalok hangulatai ragadják meg. a művész negyven újabb képét bemutató tárlatot június 17-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

-. -

bb 45. negyvenezer általános iskolás fogadására kell felkészülni komárom megyében - a megyei tanács vb ülése

ber/um st di

1980. június 3.

a jövő tanévben a jelenleginél ezerral több általános iskolást kell fogadni komárom megyében, s hasonló ütemű emelkedésre kell számítani a következő öt esztendő minden évében. ez azt jelenti, hogy az 1985/86-os tanévben több mint 40 000 gyermek jár a megyében általános iskolába. ezért a legfontosabb feladatok közé tartozik hogy ehhez a gyermeklétszámhoz megteremtés az oktatás feltételeit. így foglalt állást kedden tatabányán tartott ülésén a komárom megyei tanács végrehajtó bizottsága.

ebben a tervidőszakban az iskolahálózat is sokat fejlődött a megyében. az országosnál is jobb arány, hogy az általános iskolai tanulók mindössze 1,7 százaléka jár összevont tanulócsoporthoz iskolába. a tervezett 129 tanteremmel szemben várhatóan 179 készül el. a körzetesítés és más okok miatt azonban mégis kevés a tanterem. így a 105 általános iskola közül 63-ban - a megye összes tanulóinak 56 százaléka - délelőtti-délutáni váltással jár iskolába. még az első osztályosoknak is csak 30 százalékat tudták állandó délelőtti oktatásra beosztani. lényegében csak a kisebb községi iskolában tanítanak egy műszakban. a legtöbb gondot a napközis hálózat szűkössége okozza. amíg országosan az általános iskolások 36,8 százaléka, a megyében csak 25,8 százaléka napközis. alacsony a közétkeztetésen résztvevő tanulók aránya is.

/foyt.köv./

- 29 -

18.10/um

bb 45. /negyvenezer...folyt./um

a végrehajtó bizottság úgy foglalt állást, hogy a beruházásokra, felújításokra vonatkozó döntéseknél bátran rangsorolni kell az oktatásügy javára. az épülő új iskolák mellett igénybe kell venni mindazokat az intézményeket, így például a művelődési házakat, ahol tantermeket lehet létesíteni. napközi céljára lakásokat is igénybe vehetnek. a középiskolák egy része a következő években helyet adhat általános iskolai osztályoknak. /mti/

--

bb 46. bartók emlékéremmel tüntették ki erich schulze professzort

k km/z um pr di

1980. június 3.

elsőként erich schulze professzort, az nszk szerzői jogvédő társaságának elnök-vezérigazgatóját tüntették ki a magyar szerzői jogvédő hivatal bartók emlékérmével. a kitüntetést kadosa pál, a hivatal vezetőségének elnöke kedden budapesten, a zeneművészek vörösmarty téri klubjában nyújtotta át. schulze professzor a nemzetközi szerzői jog kiemelkedő alakja, meghatározó szerepet játszott bartók béla szerzői jogainak teljes körű érvényesítésében, s jelentős eredményeket ért el a szerzői alkotások védelmében, valamint a kulturális értékek cseréjének előmozdításában. /mti/

--

bb 47. időjárásjelentés

um di

1980. június 3.

a meteorológiai intézet jelenti június 3-án, kedden este:

szeles, hűvös idő

várható időjárás szerda estig: változóan felhős idő lesz, szórványosan várható eső, záporosó. többfelé erős, helyenként viharos északnyugati, északi szél lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 17-22 fok között. /mti/

--

- 30 -

18.35/um

19.10

205

205

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

k e d d

magyar űrhajós

bkk 1. hazai vélemények a sikeres visszatérés után

ráb, dén, ár, bév, igó/um ká di

1980. június 3.

városon és falum egyaránt nagy örömmel fogadták a szovjet-magyar űrpáros helytállásának és sikeres visszatérésének híreit.

mi bányászok - fejezte ki munkatársai véleményét is pecznyik istván tatabánya egyik legújabb aknájának, a csordakuti bányának vájára - talán egy kicsit más szemmel nézzük a világűr kutatását, mint a más foglalkozásuak. föld alatti munkánk is veszélyes, épp úgy, mint a bátor űrhajósoké a földön kívüli térségben. ezért kétszeresen is értékeljük hogy farkas bertalan kiállta a próbát. jóleső érzéssel kísértük figyelemmel felelősségteljes munkáját. a szovjet-magyar tudományos vállalkozásnak mi bányászok különösen nagy jelentőséget tulajdonítunk, hiszen bányavidékünkön sok példáját tapasztaljuk a szovjet-magyar együttműködés hasznosságának. aknánk frontfejtésében például szovjet gyártmányu bányagéppel érünk el átlagon felüli teljesítményt. a velünk szomszédos új medencékben szovjet expedíció dolgozik - elismerésre méltó teljesítménye - az új szénmezők kutatásán, feltárásán. közismert az is, hogy az eocén-program új bányáinak építését is szakemberekkel, nagy értékű gépekkel segíti a szovjetunió.

/folyt. köv./

- 1 -

20.00/um

2015

magyar űrhajós

bkk 1. /hazai vélemények ....1. folyt./um

dr. antalfy györgy jogász professzor, a magyar jogász szövetség elnöke:

- az első magyar űrhajós utját a felszállás pillanatától kezdve élénk figyelemmel kísérte a magyar közvélemény. büszkék vagyunk arra, hogy a szocialista országok interkozmosz programja keretében hazánk képviselője eljutott a világűrbe. most sikeres visszatérése után pedig szívből örülünk nagyszerű helytállásának.

- az űrkutatásnak nemcsak technikai, hanem társadalomtudományi vonatkozásai is vannak. új jogtudományi ág alakult ki, a világűr jog, amelynek megalapozásában, az ensz világűrjogi bizottságának tagjaként Magyarország is tevékenyen vesz részt. a világűrjogi irodalom ma már rendkívül sokrétű, de még számtalan részletkutatás áll előttünk. sokat tehetünk például a jogterület teljesebb elméleti megalapozásáért. mégis úgy gondolom, hogy a világűrjogi irodalom súlypontja ma a békés együtt élés nemzetközi jogi vonatkozásaival függ össze.

- a világűr napjainkban is tapasztalható meghódítása és megismerése az emberi civilizáció fejlődésének újabb távlatait nyitotta meg. mint a mostani űrrepülés is bizonyította, a szovjetunió és a szocialista országok ilyen kutatásai békés céluak. jogi eszközökkel is biztosítani kell, hogy a technika e nagyszerű eredményei a jövőben is a békés együtt élés, az emberiség haladását szolgálják.

balázs árpád erkel-díjas zeneszerző:

- csak most vált bennem tudatossá, hogy az utóbbi időkben egyre többet kalandoztam el zenéimmel a távoli csillagok világába. a véletlenek hozták elém a világirodalom ilyen témájú verseit, vagy valahol tudat alatt kerestem is azokat, nem tudom. de legalább tucatnyi dal- és kórusmű az eredmény. mégis, amikor farkas bertalan egyik űr-tudósításában arról beszélt, hogy szavakkal lehetetlen a látványt visszaadni, de talán zenében... - s ezt ne vegyék alszerénységnek: - bartók bélára gondoltam. a fából faragott királyfi utolsó ütemeiben felragyog a csillagos ég, különösen vibráló vízió ez a zene nyelvén. azt hiszem, századunk legnagyobb muzsikusa megérdemelte volna, hogy csillagközelből találkozzék a kozmikus éjszaka zenéjével!

/folyt. köv./

- 2 -

20.05/um

20¹⁰

magyar űrhajós

bkk 1. /hazai vélemények ....2. folyt./um

- hadd tegyem hozzá: mindig valami furcsa érzést élek át, amikor olimpián magyar zászló kuszik az árbócra, s a himnuszunkat hallom. ugyanezt éreztem most is, amikor megtudtam: első „űrlovassunk”, sikerrel vette az utolsó akadályt is, s visszatért az ember alkotta „bolygóról”. nem szégyellem kimondani, büszkeség és meghatottság birkózott bennem. s hozzá a rendhagyó „ürismeretterjesztés”, sokmillió ember ismerhetett meg tudósaink-produkálta okos műszereket. röviden: ismét jó volt magyaroknak lenni!

őri zoltán kohómérnök, az ajkai timföldgyár és alukohó pártbizottságának titkára:

- vállalatunknál különösen nagy érdeklődés kísérte a szovjet-magyar űrrepülést. farkas bertalan ugyanis attól a honvédségi alakulattól került az űrhajósok közé, amelynek vállalatunk, az ajkai timföldgyár és alumíniumkohó ajándékozta a csapatzászlót. a szaljut-6 űrállomáson pedig olyan fémekkel folytak kísérletek, amelyeket dolgozóink nap nap után előállítanak, s a földi körülmények között már jól ismernek. valamennyi üzemszünkben állandóan visszatérő téma volt az űrhajósok gyártástechnológiai kísérlet-sorozata. különösen az alumínium ötvözés eredményeit várják nagy érdeklődéssel. az alumínium szilíciummal, mangánnal, magnéziummal történő ötvözésével mi is foglalkozunk, s dolgozóink jól tudják, hogy ez a technológiai folyamat maximális tudást és az előírások nagyon pontos betartását követeli meg. különösen fontos az oxigén és a nitrogén szennyeződés kiküszöbölése. az ilyen szennyezés ugyanis nagy mértékben rontja a termék minőségét. milyen lehet az ötvözetek előállítása olyan közegben, ahol sem az oxigénnel, sem a hidrogénnel nem kell számolni? ez a kérdés gyakran felvetődött az elmúlt napokban kohászaink, öntőink körében. szakmailag érdekeltek vagyunk a galliummal kapcsolatos űrkísérletekben is, hiszen vállalatunk a szocialista országok egyik legjelentősebb gallium termelője.

/folyt. köv./

- 3 -

20.10/um

20¹⁵

magyar űrhajós

bkk 1. /hazai vélemények....3. folyt./um

rajnai andrás rendező, a magyar televízió elektronikus kutatócsoportjának vezetője:

- mint televíziós, az űrhajózás szerelmese vagyok. megszállottan hiszem, és legkülönbözőbb műsoraimban - jól vagy rosszul, sikeresen vagy sikertelenül, de újra meg újra - próbálom megfogalmazni: nagy eseménye korunknak és az emberiség történetének, hogy kiléphetünk a kozmoszba. emberré válás ez, magasabb szinten - amit ma még talán meg sem érthetünk. hiszek abban, hogy azokat az utkeresőket, ujitókat, akiket régies gondolkodásunk ma még sokszor akadályoz, most egy kicsit jobban meg fogjuk érteni. a haladás nem a műszerek és nem az elektronikus berendezések ügye, hanem a gondolkodásé, amely megteremti ezeket az eszközöket. az egészséges gondolkodást az álom, a képzelet, a fantázia táplálja. mint televíziós, továbbra is ezért a képzeletért fogok dolgozni.

kisjakab lajos, a bolyi mezőgazdasági kombinát állami díjas vezérigazgatója:

- örülök, hogy a szovjet-magyar űrpáros hiánytalanul teljesítette küldetését és szerencsésen visszatért a földre. fiatal űrhajósunk emberként és kutatóként egyaránt helyt állt a kozmoszban, méltán lehetünk büszkéek rá. kombinátunk dolgozói, akik országosan is kiemelkedő eredménnyel gazdálkodnak és jó munkájuk elismeréseként a közelmúltban már hetedszer vehették át a „kiváló vállalat,; kitüntetés, különösen értékelni tudják a pontos, tökéletes munkát. egész kollektívánk kívánságát fejezem ki tehát, amikor a bolyi mezőgazdasági kombinát nevében meghívom farkas bertalant: látogasson el majd hozzánk is.

- a szovjet-magyar űrvállalkozás sikere újabb bizonyítéka annak, hogy közös erővel olyan bonyolult tudományos-technikai feladatokat is meg tudunk oldani, amelyekre mi - kis ország lévén - önmagunkban nem vállalkozhatunk. bizom abban, hogy továbbra is eredményesen közreműködhetünk az interkozmosz programjában.

/folyt. köv./

- 4 -

20.25/um

magyar űrhajós

bkk 2. katonaművészek bemutatója

pá um pr di

1980. június 3.

a magyar néphadsereg művészegyüttese az űrhajózásról szóló dalokkal, versekkel, dokumentumösszeállítással köszöntötte az első magyar kozmonauta sikeres űrutazását. az együttes a 45 perces, színes műsort a szimfónikus zenekar, az énekkar és színészek közreműködésével kedden szolnokon, a kilián györgy repülő műszaki főiskola hallgatói előtt mutatta be. /mti/

-.-

magyar űrhajós

bkk 1. /hazai vélemények ....4. folyt./um

a csepel művek vas- és acélöntödéjében a tmk-s vosztok-6 brigád tagjai a rádióból értesültek az újabb jó hírről.

butum páll lakatos, a brigád alapító tagja:

- a vosztok űrhajók korábbi űrkísérletek járművei voltak. amikor elhatároztuk, hogy brigádot alapítunk, arra gondoltunk; olyan nevet választunk, amely kifejezi korunkat, s céljainkat. valamennyien szeretnénk ugyanis úgy dolgozni, ahogy a fejlődés megkívánja. ezért választottuk magunknak ezt a nevet, s persze azért is, mert valamennyiünket érdekelt az űrhajózás. akkor még nem gondoltuk, hogy egyszer majd honfitársunk űrutazásának is örülhetünk. úgy érezzük e sikeres űrprogram is meggyőző bizonyítéka a szocialista országok, a szovjetunió és hazánk egyre mélyülő együttműködésének.

horesnyi ferenc lakatos:

- persze hogy örülünk a sikeres visszatérésnek. tudjuk azonban, hogy a világűrben szerzett adatok, tapasztalatok, kísérletek értékelése, feldolgozása még hátra van... a fent végzett kísérletek közül nem egy szorosan kapcsolódik a mi szakmánkhöz is, ezért érdeklődéssel várjuk majd a földi értékelést. tudjuk, hogy bármilyen kis ország vagyunk is, egyetlen magyar űrhajósunkat sokfelé várják majd. itt csepelen is örömmel köszöntենek... ha kérdezhetnék tőle valamit, arra lennék kíváncsi: mit érzett az induláskor és az ezt követő pillanatokban?

/folyt. köv./

- 5 -

21.00/um

magyar úrhajós

bkk 1. /hazai vélemények....5. folyt./um

farkas bertalan, a volán taxi negyvenöt éves gépkocsivezetője:

- amikor megtudtam, hogy névrokonom befejezte útutazását, én éppen egy édesanyát szállítottam kórházba; a gyermekét vitte injekcióra, nagyon ideges volt. utána egyenesen a központba jöttem, ahol a fiuk már messziről kiabálták: berci, földet értél!

- nem vagyunk rokonok a magyar úrhajóssal, bár ebben nem vagyok biztos. jómagam kisvárdán születtem, ami pár kilométerre van csak gyulaházától. azt hiszem, haza is utazom még ebben a hónapban, kideríteni az igazságot... ilyen kicsi a világ... ezek után, mindenki elhíheti nekem, hogy mennyire izgultam az úrpáros sikeres visszatéréseért. annál is inkább, mert a névazonosság miatt én is reflektorfénybe kerültem. ma reggel például, amikor kocsit kértem a központból, a kisasszony visszaszólt: bercikém, úrhajót küldjek, vagy a lada is megteszi...

a róbert károly köruti kórház iii. számú szülészeti név-
istván ügyeletes orvost a pihenő szobában érte a sikeres landolás híre.

- ez lehetett a legnehezebb pillanat. nem mindennapi fizikum és akarateréje van ennek a két embernek. néha úgy érzem, kölcsön adhatnának egy keveset az állóképességükből.

- reggel fél nyolc óta benn vagyok a kórházban. nehéz napunk volt, a szeles idő megviselte a kismamáinkat. szinte percenként hívtak a betegekhez. azért van valami rokonság az úrhajós és az orvos munkája között. minden pillanat egyformán fontos. /mti/

--

- 6 -

21.10/um

bb 48. a bel-földi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

um di

1980. június 3.

27. májusi cseresznye - júniusban
28. környezetvédelmi tanácskozás zalaegerszegen
29. új, olcsó konzervek nagykorúsról
30. palócföld könyvek /5. jav./
31. ülést tartott a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa
32. würtz ádám könyvillusztráció társaság /3. jav./
33. a libiai fegyverek erők főparancsnokának látogatása
34. martyn ferenc kiállítása a vigadó galériában
35. blohin professzor sajtókonferenciája a rákkutatásról /6. jav./
36. őszi-téli divatbemutató
37. magyar küldöttség utazott a genfi munkaügyi konferenciára
38. william saroyan budapestben
39. elutazott az azerbajdzsáni küldöttség
40. a világűr kutatás tudományos eredményei kiállítás nyílt
41. országos élelmiszeripari tanácskozás székesfehérváron
42. az ndk külügyminiszterhelyettesének látogatása
43. virág- és bútorkiállítás nyílt a néprajzi múzeumban
44. áron nagy lajos kiállítása székesfehérváron
45. a komárom megyei tanács vb ülése
46. bartók emlékéremmel tüntették ki erich schulze professzort
47. időjárás
48. hírcikk

--

- 31 -

- v é g e -

készült az mti bel-földi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: halasi györgy, izsák erika
dosztányi imre

21.30/um

21⁴⁵
0

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z e r d a

bb. 1. magyar könyvek sikere jerevánban - örmény irodalom magyarul

1/km/rj bc di

1980. június 4.

az ősi kulturájú örmény szovjet szocialista köztársaság fővárosában nagy sikerrel zárult a magyar könyvkiállítás. az első magyar könyvbemutató fogadtatásáról paál rózsza, a kulturális minisztérium kiadói főigazgatóságának helyettes vezetője, a kiállításon részt vett magyar delegáció vezetője nyilatkozott az mti munkatársának:

a csaknem kéthetes könyvbemutatón jereván lakói azokkal kötetekkel ismerkedhettek meg, amelyeket a magyar kultúra napjain moszkvában is kiállítottunk. a moszkvai kiállítás sikerét jól tükrözi, hogy több tizezren keresték fel a tárlatot, s hasonlóan nagy volt az érdeklődés a magyar könyvművészet, könyvkiadás értékei iránt jerevánban is.

/folyt. köv./

-1-